

ВИКОРИСТАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТТЯХ

***Резюме.** У статті розглядаються питання створення і проведення лекцій-презентацій, можливості використання презентацій для інтеграції різноманітних типів мультимедійної навчальної інформації на лекційних заняттях. Наведені основні відомості відносно підбору устаткування, необхідного як для створення лекцій-презентацій, так і для їх проведення. Розглянуті сучасні програмні середовища створення презентацій.*

***Ключові слова:** інформаційні технології, презентація, лекція-презентація, мультимедійні технології, мультимедійні презентації, програма створення презентацій*

Постановка проблеми. Освіта сьогодні не може успішно розвиватися без використання інформаційних технологій і комп'ютерної техніки. Особливість інформаційних технологій у навчанні полягає в тому, що вона не складається остаточно, а продовжує інтенсивно розвиватися. Різні педагогічні колективи йдуть своїм "особливим" шляхом застосування комп'ютерів у навчанні студентів. Відсутність фахівців з інформаційних технологій на більшості кафедр і незнання можливостей цих технологій у підвищенні якості навчання приводить до істотного зниження ефективності використання дорогої обчислювальної техніки.

Підвищення якості вищої освіти, забезпечення сучасного рівня підготовки фахівців вимагає постійного удосконалення навчального процесу. І якщо Ви ставите перед собою питання – що необхідно зробити, щоб: істотно поліпшити якість навчального матеріалу; значно підвищити інтерес студентів до предмету; поліпшити розуміння і запам'ятовування навчального матеріалу; збільшити обсяг матеріалу, що викладається, при незмінній кількості або при зменшенні (для заочників) лекційних годин; підвищити свій рейтинг в очах студентів і колег та інші подібні питання, то відповідь може бути тільки одна – застосування у навчальному процесі сучасних інформаційних технологій з використанням обчислювальної техніки і засобів мультимедіа.

У статті розглядаються особливості лекції-презентації, а також те, що потрібно зробити для її підготовки. Представлений опис апаратної частини як безпосередньо для проведення презентацій, так і для їхнього створення. З огляду на те, що сьогодні успішно використовуються нові технології побудови презентацій (Flash, Silverlight, 3D, PDF) у статті представлені сучасні програмні середовища створення презентацій.

Мета і завдання статті: розкриття питання доцільності використання мультимедійних засобів навчання на лекційних заняттях і вироблення рекомендацій щодо проведення лекційних занять з використанням мультимедіа на основі аналізу засвоєння студентами матеріалу, поданого у мультимедійній формі.

Актуальність використання мультимедійних засобів навчання пояснюється тим, що сьогодні використання мультимедіа при проведенні учбових занять вже має успішний досвід. Це сприяє тому, що багато викладачів хотіли б опанувати нові навчальні технології і також застосовувати їх у своїй роботі. Тому метою даної роботи є представлення того, як створювати лекції-презентації, а також сучасні технології та програмні засоби створення презентацій.

Виклад основного матеріалу. Експериментально встановлено, що в ході усного викладання матеріалу слухач сприймає і здатний обробити до однієї тисячі умовних одиниць інформації, а у випадку "підключення" органів зору – до 100 тисяч таких одиниць [4]. Тому очевидна ефективність використання у навчанні, зокрема при проведенні лекції, мультимедійних засобів, основа яких – образне та вербальне сприйняття матеріалу.

Для з'ясування відношення студентів до різних технологій викладання авторами [1] було проведено анкетування понад 120 студентів четвертого і п'ятого курсів, результати якого представлені в табл.1.

Аналіз таблиці показує, що, на думку студентів, при проведенні занять використання сучасних технологій навчання із застосуванням комп'ютерної техніки та засобів мультимедіа має істотні переваги перед традиційними методами навчання.

У роботі [4] представлені результати використання мультимедійних технологій на лекційних заняттях (рис. 1). Для визначення ефективності використання мультимедійних технологій на лекційних заняттях та їх вплив на активізацію пізнавальної діяльності, психофізіологічний стан студентів, були виділені дві контрольні групи, однакові за кількісним складом та успішністю. Першій групі лекції читались із застосуванням мультимедійних технологій, другій – традиційно. Експеримент тривав 1 місяць. З метою виявлення реального стану засвоєння студентами знань було проведено 3 зрізи, що відображають якість засвоєння та збереження навчального матеріалу. Перший зріз було зроблено відразу після вивчення першої теми, другий зріз проведено через короткотривалий проміжок часу (тиждень) після вивчення першої теми, третій – через довготривалий проміжок часу (2 тижні) після вивчення першої теми. Тобто, I зріз відображає якість засвоєння навчального матеріалу, а II і III зрізи – якість збереження його в пам'яті. Процедура виконання завдання займала 15-20 хв.

З огляду на рис. 1 в [4] зазначено позитивне гальмування процесу забування і стабілізацію кривої відтворення навчальної інформації студентами з часом. Виявилась тенденція зростання темпів засвоєння знань студентами експериментальної групи, яким читалися лекції з використанням мультимедіа, що також має позитивний вплив на підвищення рівня міцності знань студентів.

Для оцінки функціонального стану студентам була запропонована анкета на основі тесту диференційованої самооцінки. Його результати представлені на рис. 2 [4].

Таблиця 1

Результати анкетування студентів

Показник	Технологія викладання			
	Крейда і дошка	Слайди і кодограми	Комп'ютерна презентація без роздаткових матеріалів	Комп'ютерна презентація і роздаткові матеріали
розуміння матеріалу	2,0	4,1	8,5	9,2
запам'ятовування матеріалу	2,8	4,4	8,3	8,6
утома на заняттях	6,8	5,9	3,1	2,6
контакт з викладачем	5,3	5,8	8,0	8,7
інтерес до матеріалу	3,1	4,1	8,9	9,2
задоволеність заняттям	3,1	4,5	8,8	9,1

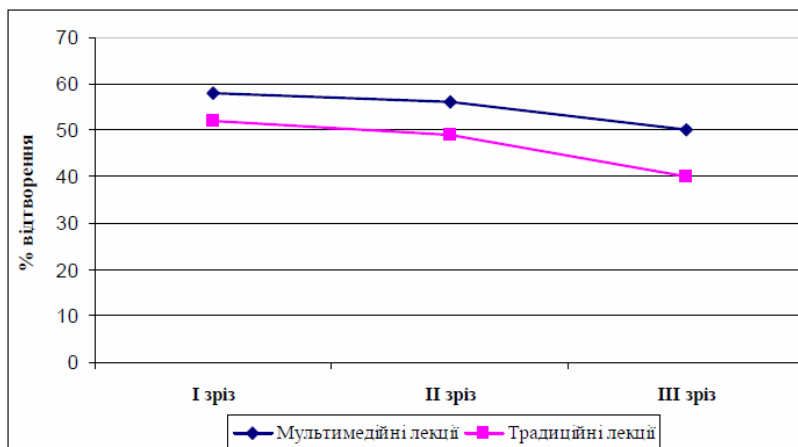

Рис. 1. Крива відтворення знань

Як видно з рис. 2, студенти після лекції із застосуванням мультимедійних технологій, відмічають покращення настрою, підвищення бадьорості, концентрації уваги, зменшення напруження. Отже, такі технології повинні розвиватися, удосконалюватися і більш широко використовуватися у навчальному процесі.

Сьогодні презентації найбільш широко використовуються в економіці і бізнесі. Створенню презентацій у цих галузях присвячена і більшість книг [2; 3; 8]. Достатньо літератури і з використання Microsoft PowerPoint [6; 7]. Що стосується літератури зі створення лекцій-презентацій то її не багато, принаймні можна назвати одну роботу [1].

Як основний технічний засіб мультимедійних технологій, безумовно, виступає комп'ютер, оснащений необхідним програмним забезпеченням і мультимедійним проектором. Звісно, що комп'ютер не замінює собою викладача, а є лише засобом здійснення педагогічної діяльності, його помічником.

Істотним є те, що відсутня необхідність ведення студентами конспектів, оскільки вся навчальна інформація подається їм у електронному вигляді.

Устаткування для підготовки лекції – презентації. Велику частину презентації викладач може підготувати на своєму домашньому комп'ютері. Однак для підготовки більш довершеної презентації може знадобитися невелика студія, устаткування для якої наведено на рис. 3 [1]. Таку студію доцільно розгорнути в лабораторії технічних засобів навчання.

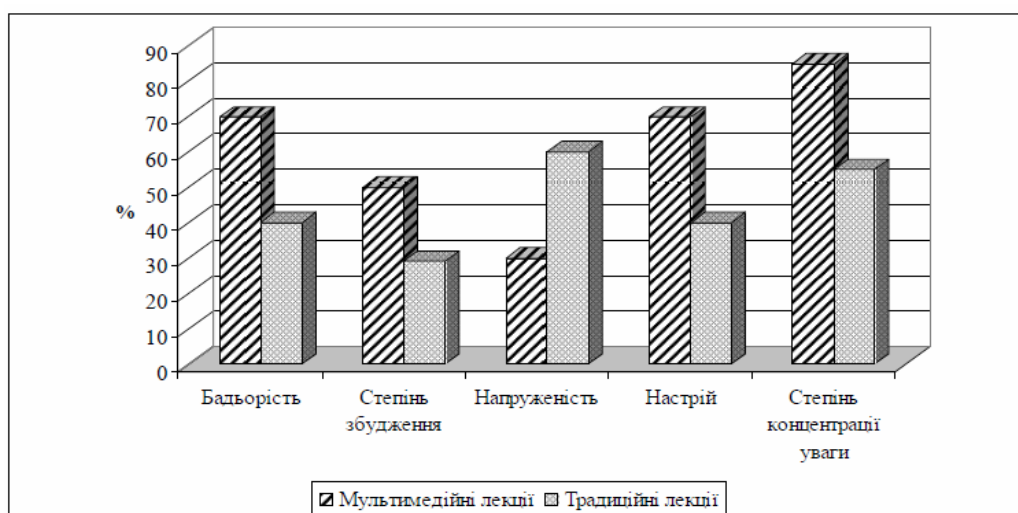

Рис. 2. Оцінка функціонального стану студентів

Основним елементом є комп'ютер 1, до якого підключається все інше устаткування: відеосистема у складі телевізора 2, відеомагнітофона 3 і відеокамери 4; звук виводиться на колонки 5, а вводиться через мікрофон 6; графічна інформація (фото, малюнки, тексти) вводяться зі сканера 7, а виводяться принтером 8.

Відеокарта повинна мати вхід для відеомагнітофона і відеокамер. Звичайно такі виходи має Тв-тюнер. Крім того, Тв-тюнер забезпечує безпосередній запис телепередач на жорсткий диск комп'ютера, минаючи відеомагнітофон. Наявність виходу для підключення телевізора не обов'язкова через різну роздільну здатність монітора і телевізора. Тому слайд презентації на екран телевізора вміщається не повністю. Для роботи з відео необхідне спеціальне програмне забезпечення. Непогані можливості має програма Windows Movie Maker, що входить у Windows XP. За її допомогою можна змонтувати відеоролик, який потім вставити в презентацію. Програма Sam Studio дозволяє захоплювати зображення монітора або його частини і теж робити відеоролики.

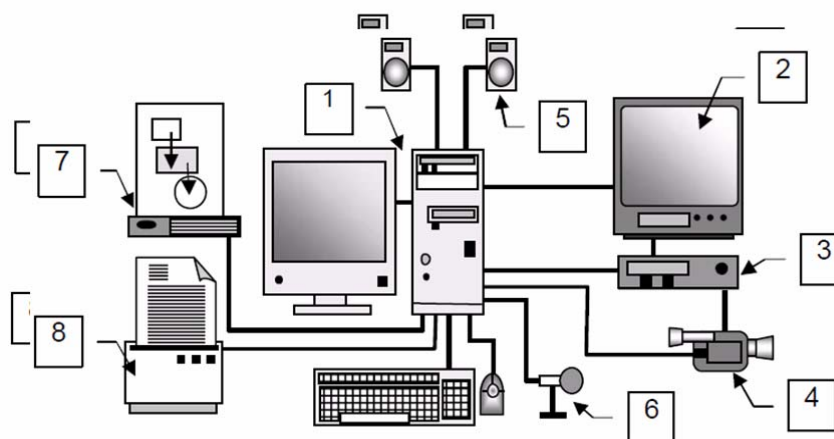

Рис. 3. Устаткування для підготовки лекції-презентації

Зрозуміло, для серйозної професійної роботи цих засобів не достатньо – знадобиться карта нелінійного відеомонтажу, яка є досить дорогою. Бажаною є наявність мережевої карти, що при підключенні до Інтернет дозволить для підготовки навчальних матеріалів використовувати глобальні інформаційні ресурси. Для відтворення звуку підійде звичайна звукова карта, здатна виводити стерео. Монітор повинен бути не менше 17". Керування комп'ютером здійснюється за допомогою звичайної клавіатури і миші.

Телевізор 2 необхідний для перегляду відео зображень, записаних на плівку, і для запису телепрограм разом з пишучим відеоплеєром, якщо в комп'ютер не встановлений Тв-тюнер. Для економії місця підійде будь-який сучасний кольоровий телевізор невеликого розміру.

Відеомагнітофон 3 необхідний для демонстрації відеозображень, записаних на плівку. Можна використовувати і записуючий відеоплеєр.

Відеокамера 4 дозволяє робити актуальну відеозйомку реальних процесів і об'єктів. Якщо відеокамера аналогова, то вона підключається до відеомагнітофона. Якщо камера цифрова, то вона підключається до комп'ютера. Якість цифрового відеозапису вища, ніж аналогового, і на комп'ютері він обробляється простіше.

Акустична система 5 може бути виконана у вигляді активних динаміків або навушників.

Мікрофон 6 необхідний для запису коментарів лектора і повинен бути якісним. Сканер 7 дозволяє вводити графічну інформацію. Можна використовувати звичайний планшетний сканер. Не рекомендується застосовувати сканер, з'єднаний з принтером, тому що на ньому складно сканувати книги. Бажано, щоб сканер мав слайд-модуль, що дає можливість вводити зображення зі слайдів на плівці. Для роботи з фотографіями і растровими рисунками знадобиться спеціальне програмне забезпечення, наприклад, Adobe Photoshop або Corel Photo-Paint. Для роботи з текстом (сканування з наступним редагуванням) необхідна програма розпізнавання тексту, наприклад, ABBYY Fine Reader.

Принтер 8 необхідний, насамперед, для друкування роздаткових матеріалів і презентацій на прозорій плівці. Для цього найкраще використовувати лазерний принтер.

Сьогодні викладач повинен уміти працювати на комп'ютері і готувати навчальні матеріали, щонайменше з використанням MS Word, MS Excel, MS PowerPoint. Якщо Ви не володієте такими навичками, то необхідно присвятити деякий час для вивчення призначення і можливостей цих програм.

Презентація – це електронні документи особливого виду. Вони відрізняються комплексним мультимедійним змістом і особливими можливостями керування відтворенням. Відтворення може бути автоматичним або інтерактивним, у тому числі і дистанційним. Такі презентації готуються за допомогою спеціальних програмних засобів, але при цьому широко

використовуються і традиційні універсальні засоби, такі як текстові і табличні процесори, графічні редактори, засоби обробки звукової і відеоінформації та інші.

PowerPoint – презентації. Програма MS PowerPoint (рис. 4), зокрема призначена для автоматизованого процесу створення презентацій (лекцій-презентацій) за мінімум часу. Microsoft PowerPoint поєднує текст, графічні елементи, анімацію і дозволяє створювати привабливий для глядача продукт. За його допомогою можна зручно, швидко, технологічно і якісно підготувати наочний матеріал, без зусиль створити анімаційний слайд на задану тему, доступно і зрозуміло вникнути у зміст та збагнути методи дослідження поставленої проблеми, швидко проводити різноманітні форми оцінки пізнавальної діяльності: фронтальну, групову, індивідуальну, а в кінці нагадати (узагальнити) основні етапи заняття.

Слайди, підготовлені засобами пакету Microsoft Office, об'єктів OLE-додатків у поєднанні з анімацією, інтерактивними елементами забезпечують якісно новий рівень подання інформації.

Рис. 4. Заставка програми для створення презентацій MS PowerPoint 2010

Звуковий супровід, можливість розробки в MS PowerPoint сюжетів справляє великий вплив на емоційне сприйняття, сприяючи глибшому засвоєнню учбового матеріалу. Структурне компонування презентації, із застосуванням гіпертекстових посилань, як усередині документа, так і з виходом в Internet розвиває системне аналітичне мислення.

Існує багато досить потужних програмних засобів для створення повноцінних, насичених анімацією, звуковими ефектами, графікою і відеофільмами презентацій. Серед них є додатки, орієнтовані як на професійну роботу, так і на роботу менш кваліфікованих користувачів. Найбільш відомими у цій галузі є: Corel Presentation (у складі Word Perfect Office), Lotus Freelance Graphics (у складі Smart Suite), Macromedia Director Shockwave Studio, OpenOffice.org Impress, LibreOffice.org Impress. Але домінуюче положення займає PowerPoint з пакету Microsoft Office 2003/2007/2010.

Для візуалізації та анімації лекційних фрагментів використовуються також CorelDraw, Word, PageMaker, Adobe Acrobat, Excel, Photoshop.

Flash-презентації. Наступним середовищем з більшими можливостями для створення лекцій – презентацій є flash-технологія. Flash – це насамперед програма, яка дозволяє працювати з плоскими (векторними) зображеннями, в тому числі з анімаційними, записувати у форматі Shockwave Flash (.swf), для перегляду якого повинен бути встановлений спеціальний плеєр, наприклад, Adobe Flash Player, існують й інші.

Flash використовують для створення презентацій, особливо коли вимагається не просто мультимедіа, а можливість управління розвитком сюжету. Flash використовують в навчальних установах для демонстрації різних процесів або створення навчальних роликів. Flash-презентація може поєднувати в собі текст, відео, звук, анімацію, а також двох- або

трьох вимірну графіку, створюючи унікальні речі. Презентацію можна подати за допомогою проєктора, плазмової панелі, або РК телевізора, підключеного до ноутбука або комп'ютера. Ще однією з переваг flash-презентації є її інтерактивність, доповідач може вибирати необхідний йому розділ, регулювати гучність презентації, переглядати ті або інші відеоматеріали і фрагменти за своїм вибором.

Flash-презентація може включати в себе: анімаційні ролики, відеоролики, графіку, діаграми, схеми, таблиці, додаткові довідникові розділи і матеріали, звукове оформлення, візуальні ефекти оформлення, діалоги, створені за допомогою ActionScript та інші розділи, в залежності від сценарію презентації. Таким чином, flash-презентація за можливістю передачі інформації не поступається у передачі інформації web-сайту.

Найбільш відомими програмними засобами для створення flash-презентацій є Macromedia Flash Professional (рис. 5), Adobe Flash Professional (рис. 6), SwishMax.

Рис. 5. Програма Macromedia Flash Professional 8

Рис. 6. Програма Adobe Flash Professional CS6

Flash (.SWF) презентацію без ActionScript можна створити в MS PowerPoint, а потім експортувати ppt презентацію у flash – формат. Існує багато плагінів для MS PowerPoint, наприклад iSpring Free <http://www.ispringfree.com> (має варіанти – iSpring PRO та iSpring Presenter), який створює найбільш якісні flash - файли, зберігаючи оригінальну анімацію, посилання, відео та ін. Відмінності між версіями iSpring PRO і iSpring Presenter (рис. 7) зводяться до того, що другий продукт орієнтований не тільки на створення flash-презентацій, але й на створення роликів, які можуть бути використані в процесі навчання, включаючи й інтерактивну взаємодію з ними за рахунок включення до них різного виду опитування.

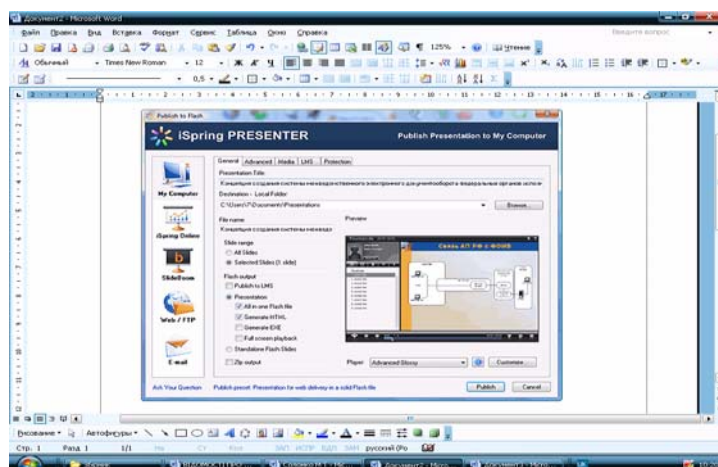

Рис. 7. Програмний продукт iSpring Presenter

LibreOffice.org Impress – презентації. LibreOffice.org Impress (програма підготовки презентацій, входить до складу LibreOffice.org). Здатна експортувати створену в ній презентацію у формат Macromedia Flash (.SWF), що дає можливість переглядати їх на будь-якому комп'ютері з інстальованим Flash-програвачем.

Silverlight – презентації. Silverlight – нова технологія презентацій, яка призначена для роботи на різних платформах. Вона дозволяє створювати розвинутий і візуально привабливий інтерактивний інтерфейс, який може бути запущений у браузерах, на багатьох пристроях і настільних операційних системах (таких як Apple Mac) – <http://silverlight.net/content/GetStarted.aspx>.

Одним з найперших, але дуже вражаючих застосувань Silverlight є меморіальна сторінка Hard Rock Cafe – <http://memorabilia.hardrock.com/>. Сторінка демонструє реліквії рок – музики, які належать Hard Rock Cafe. Користувач може вільно збільшувати або зменшувати зображення, щоб розглянути деталі кожного окремого експонату. Цей сайт був створений на основі Silverlight і технології під назвою Deep Zoom.

Підтримка додатків Windows Presentation Foundation (WPF) – новий спосіб створення графічних інтерфейсів програмних додатків і Silverlight у Visual Studio 2010 значно покращена, однак для довершеної розробки Silverlight майже обов'язковий окремий продукт під назвою Expression Blend (рис. 8).

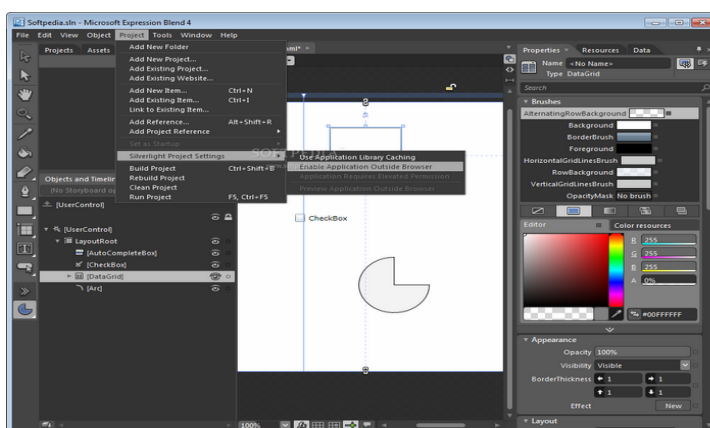

Рис. 8. Візуальний конструктор Expression Blend

Expression Blend (написаний з використанням WPF) більшою мірою зорієнтований на дизайнерів і полегшує розв'язок таких задач, як компоновка, анімація і налаштування на елементи управління (рис. 8). Зрозуміло, редагувати код у Visual Studio все ж доведеться, але

Visual Studio і Blend добре працюють разом, так що можна тримати відкритими два середовища і перемикатися між ними в міру необхідності. Що стосується Visual Studio 2012, то до складу цієї програми входить візуальний конструктор Expression Blend.

Silverlight – презентація може бути запущена у браузері або в настільній операційній системі за допомогою Microsoft Silverlight Player.

PDF – презентації. Ще один вид доволі простої комп'ютерної презентації – це презентація у форматі PDF. PDF – презентація ідеальна для друку – підходить для різних типів принтерів і операційних систем. Для перегляду PDF - файлу необхідна лише одна програма – Adobe Acrobat Reader.

Найпростіший спосіб створення PDF - презентації це підготовка тексту презентації у програмі MS Word з наступною конвертацією документа в PDF – формат, наприклад за допомогою PDF – конвертора - doPDF. Використовуючи doPDF можна створити PDF – файли, вибравши команду “Друк” практично з будь-якого додатку (рис. 9).

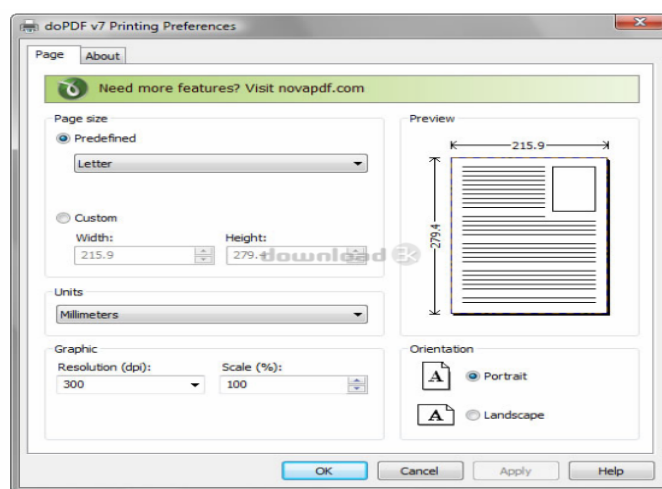

Рис. 9. Конвертор doPDF 7.3.379

Конвертувати документ MS Word в PDF – формат можна за допомогою пакета MS Office а також службою Google в режимі реального часу – Google Docs.

LibreOffice.org Impress (програма підготовки презентацій, входить до складу LibreOffice.org) здатна створювати PDF - файли з презентацій.

Більші можливості при створенні лекції – презентації у PDF – форматі дає програма Adobe Acrobat X Professional (рис. 10). Лекція – презентація створена за допомогою програми Adobe Acrobat X Professional забезпечує інтерактивність, анімацію, перегляд відеофайлів.

3D-презентації. Перспективним напрямком використання технологій мультимедіа у навчальному процесі є демонстрація тривимірних анімаційних моделей об'єктів. Відмінною рисою даних презентацій (3D-презентацій) є можливість показати об'єкт буквально з усіх сторін (у тривимірному зображенні), концентруючи увагу лише на ньому. Тривимірна анімація дозволяє відтворити динамічні явища, які приховані від спостереження в умовах звичайного навчального процесу. Програмними продуктами для відтворення тривимірної анімації є Adobe Flash Professional (рис. 6), SwishMax.

Основні труднощі з реалізації цього напрямку виникають у зв'язку з необхідністю використання досить складного програмного забезпечення і, як правило, великими часовими витратами на створення одного анімаційного ролика.

Ще одна програма для створення трьохвимірних презентацій - Aurora 3D Presentation (рис. 11). З її допомогою можна створювати презентації додаючи зображення, текст, відео, моделі, різні дані. Програма дає можливість вибирати багато способів відображення та подачі презентаційного матеріалу. Крім цього, програма підтримує використання сенсорного

екрану і комп'ютерних пристроїв дистанційного керування, що можна використати у різних випадках.

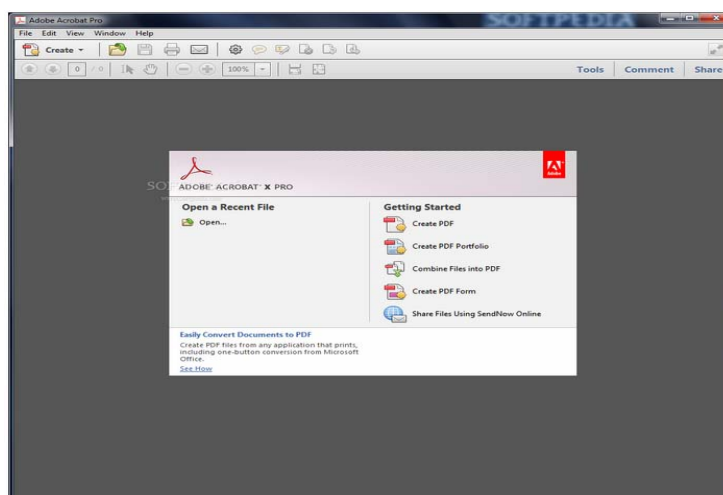

Рис. 10. Програма Adobe Acrobat 10/9 Professional

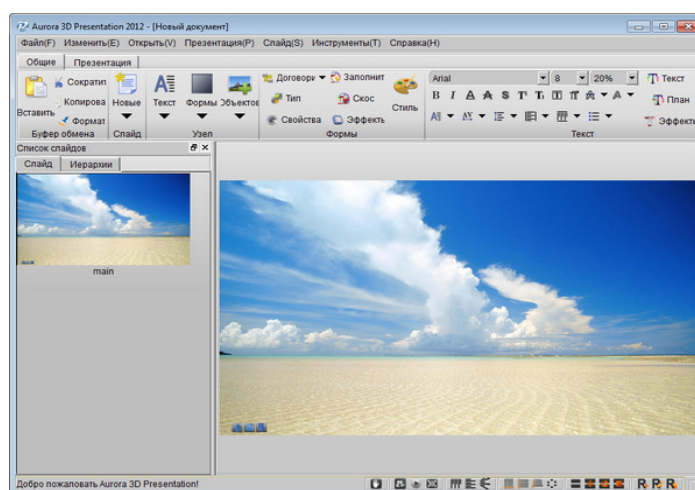

Рис. 11. Програма Aurora 3D Presentation для створення 3D презентацій

Професійні презентації. ProShow Producer 5 (рис. 12) – додаток для створення професійних презентацій, який включає в себе сотні функцій. Програма підтримує роботу з шарами і надає можливість використовувати необмежену кількість шарів для кожного слайда. Програма підтримує прозорість для файлів PSD, PNG, TIFF та GIF, дає можливість використати маски шару, ефекти переходу, градієнтну заливку або заливку кольором. Фотографії, що використовуються у презентації, можна редагувати, застосовуючи до них такі інструменти як підвищення чіткості, зміну контрастності та насиченості кольорів. Презентація може містити підписи, у тому числі й анімаційні, та фонову музику. Готовий проект може бути збережений в одному з чотирнадцяти форматів, у тому числі в HD Video, Flash та QuickTime.

Демонстрація навчальних відеофільмів є одним із компонентів мультимедійних технологій. Наявність спеціальних програм – відеоредакторів дозволяє досить швидко змонтувати фільм із відзнятих фрагментів, накласти звук на відеоряд і додати необхідні коментарі – субтитри. Найвагомішим під час створення фільму є наявність якісного сценарію, і, як наслідок, логічна послідовність викладення матеріалу, яка обмежена в часі.

Тривимірні анімації, відеоролики можуть використовуватися як у складі мультимедійної презентації, так і поза нею.

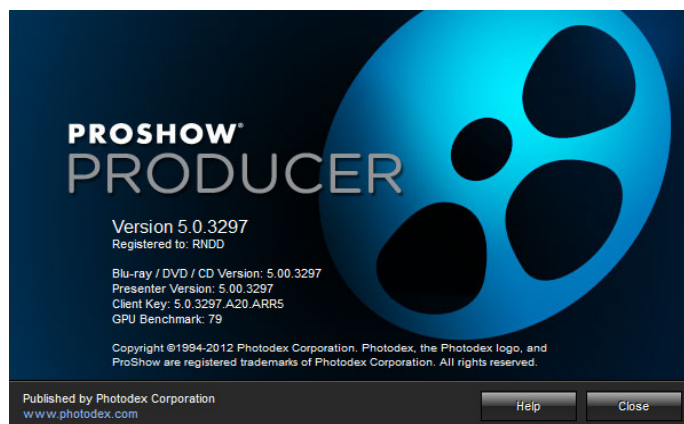

Рис. 12. Програма ProShow Producer 5 для створення професійних презентацій

Підготовка і проведення лекції – презентації. Кваліфікація лектора, науково-педагогічний досвід є головними чинниками успішного навчання студентів. Він вільний у виборі форм, методів і засобів подання навчального матеріалу студентам. Лектор має право визначати оптимальну форму презентації, прийоми викладання та обсяг матеріалу, які необхідні та достатні для розуміння й якісного засвоєння студентами.

При підготовці до лекції-презентації викладач витрачає значно більше часу, ніж при підготовці до звичайних занять, а сама лекція проводиться з використанням дорогої комп'ютерної техніки і засобів мультимедіа. Розробка презентаційних документів виконується в декілька етапів. Особливу увагу варто звернути на важливість "нульового етапу" – підготовки змістовної частини презентації та її сценарію.

В основу плану лекції – презентації необхідно покласти навчальну робочу програму дисципліни. План повинен виглядати приблизно так:

- Тема 1. < Найменування першої теми >
 - < Назва першого питання >
 - < Назва другого питання >
 - < Назва третього питання >
- Тема 2. < Найменування другої теми >
 - < Назва четвертого питання >
 - < Назва п'ятого питання > і так далі.

Саме питання, а не лекція, є найменшим, логічно цілісним елементом навчального матеріалу. Тому розбивка навчального матеріалу на окремі питання і їхнє формулювання вимагає особливої старанності. Наскрізна нумерація питань має особливий сенс. Не слід розглядати презентацію лекції як щось відособлене. Вона тісно пов'язана з конспектом лекцій у звичайному (паперовому) і в електронному (Web-сторінка) вигляді з переліком питань, які виносяться на заліки й іспити, з тестами та ін. Теоретично можливе проведення лекцій-презентацій з використанням Інтернет.

Лекція-презентація повинна складатися з таких слайдів: титульний слайд; слайди основного змісту; заключний слайд. Безсумнівно, всі ваші презентації будуть вираженням вашої індивідуальності.

Інформацію, що входить до навчального матеріалу, потрібно подавати невеликими логічно завершеними блоками-слайдами. Не перевантажувати слухача (викладати матеріал частинами по 10-15 хв., робити паузи, щоб задати запитання, навести приклади використання, узагальнити важливі положення). Щодо оптимальних обсягів слайдів для лекції-презентації, то тут існують різні оцінки. Так у [5] зазначається, що найефективнішим є

оптичний ряд обсягом не більше 80-100 слайдів. Автори роботи [4] на одну лекцію рекомендують використовувати від 30 до 40 слайдів. Таку відмінність в оцінці кількості слайдів на одну лекцію можна пояснити тим, що, очевидно, лектори проводили заняття в різних умовах, а саме – викладались різні дисципліни перед різними аудиторіями. На наш погляд кількість слайдів залежить від таких чинників – предмет, що викладається, склад аудиторії і кваліфікації лектора, яка необхідна при проведенні лекції - презентації.

Необхідно врахування особливості сприйняття інформації з екрану. Відомо, що око і мозок здатні працювати у двох режимах: у режимі швидкого панорамного огляду за допомогою периферійного зору і в режимі повільного сприйняття детальної інформації за допомогою центрального зору. При роботі у режимі периферійного зору система око-мозок майже миттєво сприймає велику кількість інформації, при роботі у режимі центрального зору – здійснюється ретельний послідовний аналіз. Отож, коли людина читає текст, та ще й з екрана, мозок працює у сповільненому режимі. Якщо ж інформація подана у графічному вигляді, то око переключається в інший режим, і мозок працює швидше. Саме тому в навчальних презентаціях бажано звести текстову інформацію до мінімуму, замінюючи її схемами, діаграмами, рисунками, фотографіями, анімаціями, фрагментами фільмів.

Тому в презентаціях краще залишити текст лише у вигляді імен, назв, числових значень, коротких цитат. Хоча на цьому шляху є свої недоліки. Досвід роботи показує, що потік лише яскравих зображень сприймається також не дуже добре. Увага, спочатку невимушена, швидко слабшає, переходячи у довільну, підтримка якої потребує значних зусиль як лектора, так і аудиторії. Це особливо швидко та безпосередньо виявляється у школярів і студентів гуманітарного спрямування. Добрий результат з переключення уваги дає застосування відеофрагментів, особливо озвучених. Вони майже завжди викликають поживлення аудиторії. Глядачі стомлюються від голосу одного лектора, а тут увага переключається, і тим самим підтримується гострота сприйняття [5].

Під час проведення лекції - презентації викладач повинен дотримуватися типового плану: сформулювати вступ, мету, постановку завдань, висвітлити сутність лекції (теми), сформулювати висновки, питання, що призначені для самостійного вивчення студентами, сформулювати завдання експрес-контролю тощо.

Висновки та перспектива подальшого розвитку. 1. У цілому, мультимедіа є виключно корисною і плідною навчальною технологією, завдяки притаманній їй якості інтерактивності, гнучкості та інтеграції різноманітних типів мультимедійної навчальної інформації, а також завдяки можливості враховувати індивідуальні особливості студентів та сприяти підвищенню їх мотивації.

2. Мультимедійні засоби навчання є перспективним і високоефективним інструментом, що дозволяє надавати масиви інформації у більшому обсязі, ніж традиційні джерела інформації, і в тій послідовності, яка відповідає логіці пізнання й рівню сприйняття конкретного контингенту студентів. Вирішивши проблемні питання, процес навчання можна підняти на якісно новий рівень.

3. Мультимедійні засоби навчання дозволяють: підвищити інформативність лекції; стимулювати мотивацію навчання; підвищити наочність навчання за рахунок структурної надмірності; організувати увагу аудиторії в фазі її біологічного зниження (25-30 хвилин після початку лекції та останні хвилини лекції) за рахунок художньо-естетичного виконання слайдів-заставок або за рахунок доцільно застосованої анімації та звукового ефекту; створити комфортні умови роботи викладачу на лекції.

4. Нові технології та програмні засоби дають нову реалізацію можливостей комп'ютерної візуалізації навчальної інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващук О. М. Підготовка лекцій – презентацій: навчальний посібник / О.М. Ващук, В.О. Нелюбов. – Ужгород: Закарпатський ДУ, PDF формат, 2005. – 66с.

2. Дэвид Хеллер. Мультимедийные презентации в бизнесе / Хеллер Дэвид, Хеллер Дороти; пер. с англ. – К.: Изд. группа "ВНУ", 1977.
3. Елизаветина Т. Н. Компьютерные презентации от риторики до слайд-шоу / Т.Н. Елизаветина. – М.: Изд. КУДИЦ-ОБРАЗ, 2003.
4. Иванов В. Ф. Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової комунікації: аспекти застосування / В.Ф. Иванов, О.К. Мелещенко. – К.: ІЗМН, 2006. – 352 с.
5. Ляшенко Б. М. Електронні презентації Microsoft Power Point у навчальному процесі / Б.М. Ляшенко, Н.Б. Чорней. – PDF формат, 2005. – 4 с.
6. Новиков Ф. А. Microsoft Office XP в целом / Ф.А. Новиков, А.Д. Яценко. – СПб.: БХВ-Петербург, 2002.
7. Стоцкий Ю. Самоучитель Office XP / Ю. Стоцкий. – СПб.: Питер, 2003.
8. Хофф Р. Как подготовится к презентации и с блеском провести её / Р. Хофф. – М.: Класс, 2001.

М.Т. СОЛОМКО. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРЕЗЕНТАЦИЙ НА ЛЕКЦИОННЫХ ЗАНЯТИЯХ

Резюме. В статье рассматриваются вопросы создания и проведения лекций-презентаций, возможности использования презентаций для интеграции разнообразных типов мультимедийной образовательной информации на лекционных занятиях. Представлены основные сведения относительно подбора оборудования, необходимого как для создания лекций-презентаций, так и для их проведения. Рассмотрены современные программные средства создания презентаций.

Ключевые слова: информационные технологии, презентация, лекция-презентация, мультимедийные технологии, мультимедийные презентации, программа создания презентаций.

M.T. SOLOMKO. PRESENTATIONS ON THE USE OF LECTURES

The summary. The article deals with the creation and implementation lektisy presentations, the possibility of using presentations to integrate diverse types of multimedia educational information on the lectures. Presentation of the main information regarding the selection of the equipment necessary for the creation lektisy presentations, and for making them. The modern software tools to create presentations.

Key words: information technology, presentation, Lecture - Presentation, multimedia Technology, multimedia presentations, program to create presentations.

Одержано редакцією 22.11.2012 р.